

II MAAILMASÕDA JA OKUPATSIOONID

Milliseid sündmusi ja kelle kogemusi vahendavad II maailmasõda kujutavad pildid?

.....

.....

.....

Loe Marie Underi luuletust.

Murede keskel ma magasin,
vahel vaevade.
Kord veel tahaksin tagasi ...
Ära lõigat on tee.

Kahlasin kaelani ohakais,
orjavits veristas käed,
paremal ahistas laini pais,
vasemal surusid mäed.

Puhkuseks piskuks vaid maanteekraav –
varju ei vähimat.
Valutas südames lahtine haav,
leinates lähimat.

Kord veel tahaksin tagasi
leida kodutee,
kodumullas siis magaksin
välja kõik silmavee.

Millest ja kellest luuletaja räägib?
Mis võiks olla 1954. aastal kirjutatud luuletuse pealkiri?

.....

.....

.....

Leia näituselt Marie Underi luuletusele vastav pilt.

Autor:

Teema:

Aastaarv:

KAS TEADSID,
et 1944. aastal nõukogude võimu eest
Rootsi põgenenud Marie Underi põrm
sängitati koos abikaasa Artur Adsoni,
tütre Hedda Hackeri ja õe Bertha Underiga
Eesti mulda Tallinna Rahumäe kalmistule
alles 2016. aastal?

JOHANNES GREENBERG. KALMISTUL 1943. TARTU KUNSTIMUSEUM

Millest võiks rääkida Jüri Arraku 1989. aastal loodud maal „Kameeleoni jalutuskäik“?

.....

.....

.....

KAS TEADSID,
et iga ajaloopilt räägib
rohkem oma loomisajast
kui tegelikult aset leidnud
sündmusest?

JÜRI ARRAK. KAMEELEONI JALUTUSKÄIK. 1989. EESTI KUNSTIMUSEUM

Mis on sinu jaoks tähtsad mäluaigad?

.....

.....

.....

Koostajad:
Linda Kaljundi (Tallinna Ülikool)
Anu Kell (Tallinna Reaalkool / Gustav Adolfi Gümnaasium)
Tiina-Mall Kreem (Eesti Kunstimuuseum)

Kumu kunstimuuseum
kumu.ekm.ee

Info ja registreerimine haridusprogrammidesse:
Tel 5343 9230, kumu@ekm.ee

Kumu hariduskeskust toetab
AS Vunder

TÖÖLEHT
GÜMNAASIUMILE

EESTI KUNSTIMUSEUM

KUMU

Ajalugu pildis – pilt ajaloos

Kuidas on pildid läbi aegade aidanud
kujundada arusaama ajaloo
olulisematest sündmustest ja
tegelastest, kohtadest ja
sümbolitest?

KALJO PÖLLU. RUKKILL. DETAIL. 1968. EESTI KUNSTIMUSEUM

Koosta sõnadest mõisted:
AJA, LUGU, LOO, MÄLU, PAIK, PILT

..... +

..... +

..... +

..... +

..... +

..... +

Mida need mõisted tähendavad?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

VANEMUINE JA KALEVIPOEG

📖 Loe katkendeid Fr. R. Kreutzwaldi eeposest „Kalevipoeg“. Kes on Vanemuine ja kes on Kalevipoeg? Mida nad eestlastele sümboliseerivad?

Soovituseks	Il lugu
Laena mulle kannelt, Vanemuine!	Kui on poega meheks kasvand,
Kaunis lugu mölgub meeles,	Valitsuse voli võtnud,
Muistse põlve pärandusest	Siis saab õitsev õnne-aega,
Ihkan laulu ilmutada.	Rahupõli rahva keskel
	Eesti piiril idanema.

📖 Millised Kalevipoja-loo motiivid piltidel korduvad?

.....

.....

.....

📖 Miks?

.....

.....

.....

📖 Lõpeta laused:
Kalevipoeg on sobinud eesti rahvuskangelaseks

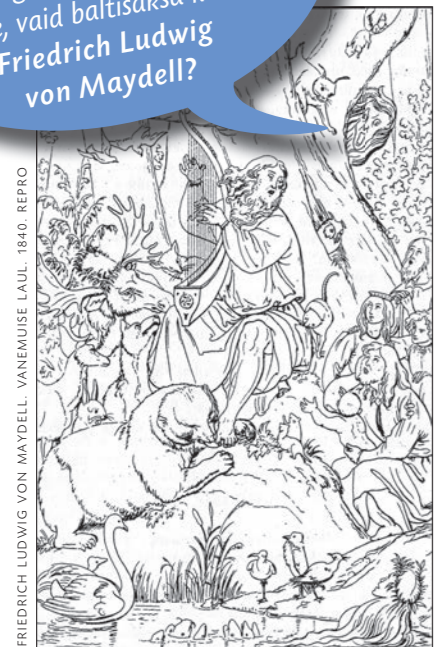
Vene keisririigi ajal, sest

Eesti Vabariigis, sest

Nõukogude ajal, sest

taasiseseisvunud Eestis, sest

KAS TEADSID, et esimesena kujutas eestlaste muistset laulujumalat Vanemuist ja rahvuskangelast Kalevipoega mitte eestlane, vaid baltisaksa kunstnik Friedrich Ludwig von Maydell?

KAS TEADSID, et eepose „Kalevipoeg“ esimene illustreeritud väljaanne ilmus 1935. aastal ja Kristjan Raua piltidega?

EESTI MUISTNE VABADUSVÕITLUS JA VABADUSSÕDA

Eesti rahvas ei ole aastasadade jooksul kaotanud tungi iseseisvuse järele. Põlvest põlve on temas kestnud salajane lootus, et hoolimata pimedast orjaõöst ja võõrast rahvaste vägivaldavalitsusest veel kord Eestis aeg tuleb, mil „kõik piirud kahel otsal lausa lõövad lõkendama“ ja et „kord Kalev koju jõuab oma lastel õnne tooma“.

Nüüd on see aeg käes ...

KAS TEADSID, et „Manifest kõigile Eestimaa rahvastele“ toetub ajaloole ja „Kalevipoja“ müüdile?

KAS TEADSID, et manifesti ettelugemine ei toimunud nii, nagu kunstnik on kujutanud?

📖 Lisa ajaloosündmustele aastaarvud. Milliseid neist on kujutatud piltidel ja miks?

Muistne vabadusvõitlus	Eesti Üliõpilaste Seltsi sinimustvalge lipu õnnistamine
Liivi sõda	I maailmasõda
Põhjasõda	Eesti Vabariigi väljakuulutamise
Mahtra sõda	Vabadussõda
„Kalevipoja“ ilmumine	II maailmasõda

📖 Mulle meeldib Eesti ajaloo tähtsamaid hetki kujutavatest piltidest enim

Autor:

Teema:

Aastaarv:

sest

.....

.....

1905. AASTA REVOLUTSIOON JA 1940. AASTA JUUNIPÖÖRE

📖 Loe Gustav Suitsu luuletust ja jooni alla sõnad/read, mis iseloomustavad 1905. aasta revolutsioonilisi meeleolusid ja uue elu lootusi (Vene keisririigis, sh Eestis).

Elu tuli

Elu tuli helgib kui sinitaeva päikene, elu tuli sähvab pilvist kui äikene; valgustab välkudes hämaras ööski, sütitab mõttes, vaimustub tööski – ja kaduvikku siis kustub.

Mis küll nii kohisevad kevadised veed, kes need sääl sammuvad mööda teed? Lõkendavad ihalduste tulised tunglad: noored need otsivad muinasjutu Kunglat, kuni kord seisavad Toonela väraval.

Elu tuli helgib ja sähvab ja lööb, võitluses põlevaid südameid sööb. Loomises loidab, kumades kustub, küll tuleasegi viimati mustub – jääb järele peotäis tuhka.

Püha on elu tule tuha-ase. Elu tuli punane pühama is.

KAS TEADSID, et mina, Viktor Kingissepp, olin Nõukogude Eesti ajaloopildi lemmikmodell? Minu esiletõstmise põhjusteks sai mu pörandalaune tegutsemine, arreteerimine ja hukkamine 1922. aastal süüdistatuna riigireetmises. Minust sai märter ja 1940. aasta juunipöörde prohvet.

📖 Mille poolest erineb Nõukogude Eesti kangelane Viktor Kingissepp vabariigiagsetest kangelastest?

.....

.....

.....